

Heid Cat zondag 26/27a

Heilige Doop 1 het teken 2 de waarde 3 het zegel

Gemeente,

Wat heb je nou aan een sleutel? Een sleutel is helemaal niet van goud of zilver zodat hij kostbaar is. Het is ook maar een klein dingetje, weegt hoegenaamd niks. Als je hem bij het oud ijzer legt levert hij een paar centen op. Meer niet. Wat heb je nou aan een sleutel?

Maar als je beter nadenkt is een sleutel veel meer waard. Als je een huis gekocht hebt en je hebt bij de notaris de handtekening gezet. Je bent eigenaar van het huis. En als je dan de sleutel krijgt.... Die is het bewijs. Jij bent de eigenaar! Het huis is van jou. De sleutel geeft je toegang tot het huis en tot alle kamers van het huis, van boven tot onder, van voor tot achter. Wat heb je nou aan een sleutel? Nou, die is het bewijs dat het huis van jou is.

Dit voorbeeld gebruikt Ursinus bij zijn uitleg van de catechismus zondag 26. Als het gaat over de doop. Om de waarde van de doop aan te geven. Want was is dat water van de doop waard? Nou, op zich niet veel. Het is maar water, er zijn genoeg dranken die veel lekkerder zijn, en nog maar een klein beetje ook. Wat kun je daar nu mee beginnen? Wat heb je nou aan de doop? Beetje water, meer niet.

Tenzij je ziet waar dat water bewijs van is. Dat water van de doop is bewijs ervan voor ieder die gelooft: heel het huis van Gods koninkrijk is van mij. Alles wat er in Gods Koninkrijk is, dat is van mij. De doop is teken en zegel voor ieder die gelooft: het huis van Gods heil, zeg maar: de hemel en alles wat daarin is, is van mij. Van boven tot onder, van voor tot achter: allemaal van mij.

1 teken

Dat de Heilige Doop deze waarde heeft dat blijkt uit wat Bijbelteksten over de doop zeggen. We hebben ze gelezen en gaan ze langs met elkaar.

Handelingen 2 vers 38. Een ieder van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving de zonden en gij zult de gave van de Heilige Geest ontvangen. De Heilige Doop die is teken en zegel van vergeving en van de Heilige Geest.

Handelingen 22:16. Laat u dopen en uw zonden afwassen. Dus de Heilige Doop direct verbonden met de afwassing der zonden.

Romeinen 6:3-4 en Colossenzen 2:11. Wij zijn dan met Jezus begraven door de doop in de dood. De doop die begraaft ons met Jezus in de dood. En de dood van Jezus betekende: de vloek is voorbij, de toorn ligt achter Hem. Voorgoed, voor eeuwig. En het leven met God ligt voor Hem, het

verzoende leven, het leven voor eeuwig. En de doop geeft aan: dat geldt ook jou, dopeling. De vloek ligt achter je, Gods toorn is voorbij. Voor altijd. Het leven met God, het verzoende, eeuwige leven is nu je deel en ligt voor je. God zal nooit meer op je schelden nooit meer op je toornen, maar zich met eeuwige goedertierenheid over je ontfermen.

Titus 3:5 het bad de wedergeboorte. Daarmee zal de Heilige Doop bedoeld worden. Teken en zegel van wedergeboorte. Van het leven van de Heilige Geest. Het nieuwe leven.

Dus de Heilige Doop wordt genoemd de afwassing van de zonden, de vergeving. En: het nieuwe leven, leven met God, leven door de Heilige Geest. Dat blijkt ook precies uit dat water. Als je Bijbels bekijkt waar dat water op wijst dan kom je bij die twee dingen uit: allereerst bij het bloed van de Heere Jezus. Zoals water wast, zo wast Jezus bloed. Van alle schuld en ongerechtigheid. En, als we onze Bijbel kennen, water wijst ook op de Heilige Geest. Die wordt ook met water, met stromen, vergeleken. Jesaja 44: en Ik zal water gieten op de dorstigen en Mijn Geest op uw zaad. De Geest als water. Want de Heilige Geest reinigt van zonden, geeft een geheiligd leven dat van zonden hoe langer hoe meer wordt gereinigd.

Dat wordt nog bevestigd en uitgebreid in hoe Jezus de Heilige Doop instelt. En opdraagt dat de Heilige Doop bediend zal worden in de Naam des Vaders, en des Zoons en des Heiligen Geestes. In de naam van: dat betekent je wordt onder beheer en zeggenschap gesteld van deze God. Als je ergens je naam op of in schrijft dan geef je aan: dit is van mij. En als je een auto koopt wordt die overgeschreven op jouw naam. In de Naam van: God schrijft Zijn Naam op je voorhoofd: je bent van Mij. Onder Mijn beheer en zeggenschap. Mijn eigendom. Niet meer van de duivel, niet meer van de zonde, maar van God. Van God de Vader, Die je aanneemt tot kind, Die je verzorgt en erfgenaam maakt. Van de Zoon, Die je wast in Zijn bloed en rechtvaardig voor God stelt. Van de Heilige Geest, Die je een nieuw hart geeft en je heiligt en bereid maakt God te dienen.

De Heilige Doop geeft aan: je bent kind van de Vader, eigendom van de Zoon, tempel van de Heilige Geest. Sleutel die het bewijs is: alles is van jou. Het hele huis van Gods heerlijkheid.

Wat een rijkdom. Wat ben je rijk als dit mag hebben. En als je het niet hebt zou je dan niet verlangen dit te ontvangen?

2 de waarde

En wat is nou de waarde van de doop? Wat betekent dat nou voor mij als ik gedoopt ben? Dan zijn er altijd twee gevaren geweest. Gevaar van dat je te veel waarde aan de doop toekent, die overschat. En gevaar dat je te weinig waarde aan de doop toekent, die onderschat. Je kunt dat vergelijken met een schip dat vanaf de Noordzee de Nieuwe Waterweg bij Rotterdam in wil varen. Dan steken er twee pieren de Noordzee in. Pieren,

strekdammen. De noorder- en de zuiderpier. Dan moet het schip natuurlijk tussen die pieren door de Nieuwe Waterweg invaren. Als het te dicht bij de ene pier komt loopt het vast, te dicht bij de andere ook. De pier van onderschatting en van overschatting van de doop. Levensgevaarlijk als je te dicht bij één van die komt, je kunt er in vast komen te zitten en op te pletter varen.

Eerst zondag 27 vr en antw 72 de overschatting. Is dan het water van de doop de afwassing der zonden? Worden je zonden gewassen als je maar gedoopt bent? Nee, want in Gods Koninkrijk geldt één belangrijke stelregel van Luther: wie gelooft die heeft alles, wie niet gelooft die heeft niets. Wie gelooft heeft alles. Niet: wie gedoopt is heeft alles. Denk maar aan dat voorbeeld van die sleutel. Als iemand anders die sleutel vindt of na laat maken, is die daarmee eigenaar van dat huis? Ben je door maar een sleutel van een huis te hebben, dus de eigenaar? Nee, natuurlijk niet. Of denk aan dat ander voorbeeld. Van een trouwring. Nadat je man en vrouw op het gemeentehuis geworden bent krijg je de trouwring van je man om. Maar stel dat je het hem verliest en een andere vrouw vindt hem en doet hem om, is die dan vrouw van die man geworden? Of een vrouw laat hem precies namaken en zegt dan: zie je, nou ben ik ook me je getrouwd. Nee, natuurlijk niet. Als je niet eigenaar bent, als niet de bruid bent, dan helpt een sleutel of een ring er op zich ook niet aan.

Als je geen eigendom van God bent, dan maakt je de doop het je op zich niet. Wie gelooft die heeft alles. Maar wie niet gelooft, heeft niets, al was hij ook honderd keer gedoopt. Dus: de doop vervangt het geloof niet. De doop maakt geloof niet overbodig. Integendeel: de doop roept juist om geloof. De doop onderstreept dubbel dat het geloof noodzakelijk is. Dat bekering noodzakelijk is.

Bent u gedoopt: Dat geeft aan: je bent van nature van de duivel, van de zonde, je bent onrein en vuil. Waarom zou anders iets gewassen worden? Waarom anders dan omdat het vuil is! Jij bent gewassen met de doop: je bent vuil van nature. Onrein. Kom tot Christus. Geloof in Hem! Je hebt gehoord in het Woord en je ziet in de doop: je bent van nature vuil, onrein. En: zoveel heil is er in Christus, zo rijk, zo volkomen, alles! Kom dan tot Christus! De doop bekrachtigt de oproep tot geloof.

En de doop wordt overschat als die oproep erdoor verzwakt wordt. Verloren gaan kan niet meer. Dat zou toch wel vreemd wezen. Dat ik, gedoopte, verloren zou kunnen gaan. Wonderlijker als we niet in de hemel komen. Zeker als je kerkelijk meeleeft. Dan moet het wel raar lopen wil je nog verloren gaan. De doop een rustgrond. Om op te zitten en werkeloos te blijven, geestelijk lui en dood.

Wat moeten we uitkijken voor een prediking en gemeenteleven waarin dat de sfeer word. De oproep tot bekering klinkt minder en zwakker. De mogelijkheid, realiteit dat je verloren ligt en kunt gaan word

nauwelijks genoemd of onder ogen gezien. Wat moeten we daarvoor uitkijken, dat ook onze kinderen daar niet terechtkomen.

Dat is gevaarlijk vaarwater! Als je in die buurt komt. Gevaarlijk juist omdat het zo'n rust geeft, zo rustig maakt. Heel stil en genoeglijk. Een stroom die meezuigt: vaarwater zonder ontdekking, zonder schuldbesef, zonder beleving van verdiend oordeel en berouw over je zonden. Dat glijdt makkelijk door het leven naar die pier toe.....totdat je levensschip erop te pletter slaat. En het een illusie blijkt te zijn. Gemeend in te gaan maar niet te kunnen. Voor eeuwig te laat!

Maar er is ook een andere levensgevaarlijke pier, strekdam. Antwoord 73. Als je zegt: kijk de doop geeft aan: zo doet God dat. Zoals water je afwast, zo wast Jezus' bloed zondaren af. Zo reinigt de Heilige Geest zondaarsharten. Dat doet en dat kan God. Maar....of Hij het ook wil... of Hij het ook jou wil doen. Ja, dat zegt de doop niet. Daarvoor moet je weten of je verkoren bent. Ja, dan moet ik dat te weten komen door iets anders, iets bijzonders. Dat er iets in me of met me gebeurt. Iets waardoor ik merk of voel: ja, God werkt in mij, dit is teken dat Hij me aanneemt, of dat ik uitverkoren ben, dat ik kind van God ben.

De pier van onderschatting. Dat is ook levensgevaarlijk. Dan ga ik leven van: als ik nu maar iets voel of merk van echt berouw, dat ik echt Hem zoek, dat het me echt om God te doen is. Als ik maar merk of voel dat ik ernst heb, boetvaardigheid heb, dan...dan weet ik dat kind van God ben.

We moeten uitkijken voor een prediking en een gemeenteleven waarin dat de sfeer wordt. Vergeving en wedergeboorte is een noodzakelijkheid en mogelijkheid, maar of het ook een gewilligheid van God is..... we worden altijd naar onszelf verwezen om God te bewegen ons aan te nemen of om te speuren in onszelf of wij al kunnen merken dat God ons aangenomen heeft.

En als je bij die pier in de buurt komt dan loopt je schip vast. Dan is de doop zandgrond. Je loopt er in vast. Hoe kom ik nou zover, hoe weet ik nou dat ik echt God zoek, dat ik echt boetvaardig ben. Je loopt vast in benauwdheid en angst of in moedeloosheid en vertwijfeling.

3 het zegel

Wat is dan de juiste waterweg? Tussen de strekdam van onder- en van overschatting door? Wat is de waarde van de Heilige Doop? We denken weer aan dat grondwoord van Luther: wie gelooft die heeft het, heeft alles, wie niet gelooft heeft het niet, heeft niets. Voor het geloof heeft de doop waarde! Voor het geloof geeft de Heilige Doop aan: je bent kind van de Vader, eigendom van de Zoon, tempel van de Heilige Geest. Maar kun je dan zeggen: kun je dat ook niet zonder doop geloven?

Nou, dan gaan we eerst eens zien: wat is geloof ook al weer? Zondag 23 ligt nog vers in ons geheugen. Het geloof heeft weet van een geweten dat aanklaagt: aanklaagt dat ik tegen alle geboden van God gezondigd hebt, er niet één van heb gehouden, en tot alle boosheid nog steeds geneigd ben. Ik en schuldig. Zo Gij in het recht zou treden en gadeslaan al onze ongerechtigheden wie zal dan bestaan? Geloven dat is vluchten tot Jezus. Zie een bloedvloeiende vrouw, een Kananese vrouw, een vader van die maanzieke jongen. Geloven is vluchten tot Jezus: met schuld, nood, ellende, dood en vloek. En dan zegt God in Zijn Woord, zodra je dat doet, zodra je één zucht tot Jezus slaakt, je oog op Hem wendt tot behoud, zodra je dat één keer doet, zijn al je zonden vergeven en je rechtvaardig voor God, en je een tempel van de heilige Geest, en je kind en erfgenaam van God de Vader. Direct, na één keer Jezus aanraken.

Dat is toch onvoorstelbaar? Dat is toch ongelooflijk? Je hebt voor je examens twee keer een 2 en een 3 en twee 1-en en een 1,5 gehaald. En je krijgt bericht: je bent geslaagd! Dat is toch onvoorstelbaar? Ik, kind en erfgenaam van God, rechtvaardig, vlekkeloos wit voor de Vader, tempel van de Heilige Geest?

Want je geweten klaagt zo aan: je ziet zoveel schuld. En je merkt zoveel verdorvenheid. Je had gedacht: ik ga me steeds beter mens voelen, steeds vromer voelen, maar je verdorvenheid bruis steeds meer. En dan kan je soms verdrukt worden met kruis en kastijding. Je maakt erge dingen mee, je voelt je geslagen en onverhoord, geen werk, geen gezondheid, geen kinderen, geen vrienden, je zou ook nog vervolgd worden en alles kwijtraken. En je zou ook nog eens beproefd worden, dat je niks ervaart dat Jezus doet alsof Hij je niet hoort, je voelt niks in je hart, of juist het tegenovergestelde: angst, toorn van God.

En dan geloven dat ik kind en erfgenaam van God ben? Dat ik tempel van de heilige Geest ben? Dat ik rechtvaardig voor God ben, dat God geen zonde noch zwakheid in mij ziet? Dat is haast niet te geloven. Maar...daar is de heilige Doop. Aan mij bediend, zichtbaar, en bij mijn naam genoemd. Echt, Ik bedoel jou, zegt God. Echt Ik meen het. Zodra je vlucht tot Jezus ben je gewassen, ben je tempel van de Geest, ben je kind en erfgenaam van Mij. De Heilige Doop is voor ieder die tot Jezus vlucht bewijs en teken en zegel: alles is van jou, van u. Alles! Sleutel van heel het huis van Gods Koninkrijk: van voor tot achter, boven tot onder: allemaal van jou.

Kun je dat niet geloven zonder de doop? Nou, om te beginnen: van onszelf uit geloven we nooit. Alleen de Heilige Geest werkt het geloof. Als ik dat geloven mag is dat puur door de Heilige Geest. Vanuit mezelf geloof ik niks. Wil ik niet geloven, durf ik niet geloven, kan ik niet geloven. Eerst denk ik: ik ben te goed om te geloven, dan denk ik: ik ben te slecht om te geloven. De Heilige Geest werkt en versterkt het geloof. Door het Evangelie. En door de sacramenten, dus ook voor de doop. Blijkbaar denkt

God dat we dat nodig hebben. Dat we zo zwak zijn dat we niet zonder kunnen. Dat moet je dan wel serieus nemen. Als je uit het ziekenhuis komt na een heupoperatie en de dokter heeft je krukken mee gegeven om te kunnen lopen, en je bent net uit het ziekenhuis en je gooit je krukken weg: ik kan wel zonder....dat is niet wijs. Denken: ik kan wel zonder doop geloven dat ik kind van God ben, eigendom van Jezus, tempel van de Geest. Dat is niet wijs, dus dwaas. En misschien, misschien komt er nog wel een tijd, van aanvechting, beproeving, vervolging, dat je zo de waarde ervan gaat zien. Dat je zo dankbaar wordt voor de doop. Wees er maar zuinig op en koester je doop. Want juist in aanvechting, beproeving en vervolging en verdrukking bewijst hij het meest zijn waarde.

Gemeente, God ziet Zijn gelovigen zo graag verzekerd. En geeft zo graag zekerheid. Volle zekerheid. Dat Zijn gelovigen rijk en ruim leven. Zielsgelukkig en met uitzicht. Dat verheerlijkt Hem ook zo. Een bruid die stralend blij naar haar man kijkt en zich hem toevertrouwd is voor de bruidegom toch heerlijk? Een bruid die stralend naar Christus kijkt en Hem prijst, dat verheerlijkt God toch? En het maakt anderen jaloers. Laat anderen merken: wat heerlijk van deze God te zijn, wat heerlijk eigendom van Jezus te zijn. O, dat kleingeloof, o die twijfel: dat je dan toch God verdenkt. Hij zegt tegen ieder die tot Jezus komt: je bent Mijn kind, je beerft het koninkrijk, Ik zie geen zonde in je, je bent tempel van de Geest, maar.....je verdenkt God ervan dat het niet waar zal zijn. Je wantrouwt Hem. Kan dat wel, is dat wel, wil Hij dat wel? Terwijl Hij zegt: het is zo! O, dat wantrouwen en kleingeloof. De Heilige Doop wil het laten smelten als sneeuw voor de zon. Al is het dat ik het niet verdien en niet voel en niet merk, maar als God het nu belooft en ook nog verzegelt..... heeft Hij dan een spelletje gespeeld, je voor de gek gehouden bij de doop?

Dat is de waarde van de doop. Opdat wij zegt het slot van antwoord 70, opdat wij de zonde hoe langer hoe meer afsterven en in een Godzalig onstraffelijk leven leven. Geloofszekerheid is mooi, maar heeft een doel, is niet het einde. Namelijk als dat dan waar is, als ik vluchtend tot Jezus, kind van God, tempel van de Geest, eigendom van Jezus ben, zou ik dan de zonde niet afsterven?

Want de zonde, dat is mijn vorige eigenaar. Die had mij gegijzeld. Ik had me laten gijzelen. Maar Jezus heeft mij verlost, met Zijn bloed. Overgezet op Zijn Naam. De Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Dat zou je toch gebeuren: je bent gegijzeld door IS. Gemarteld, bedreigd. Maar: verlost, verlost door een bevrijdingsactie waarbij een soldaat gesneuveld is. En.....je gaat terug naar Syrie en zoekt zelf IS weer op om je te laten gijzelen..... Dat is zondigen van een gedoopt mens. Teruglopen naar de zonde, de duivel. Dat wil je niet.

Opdat wij de zonde afsterven: niet terug naartoe gaan, maar vandaan vluchten, mijden. Daartoe heeft God mij laten dopen.

Romeinen 6: opdat ik in nieuwheid des levens wandelen zou.
Nieuw Godzalig leven. En wat is dat nieuwe dan? Dat ik leven mag als een verlost mens. Kind en erfgenaam van de Vader, eigendom van de Zoon, tempel van de Geest, ik mag God dienen uit zekerheid en dankbaarheid. God dienen vanuit zekerheid en dankbaarheid. Niet meer omdat het moet, omdat je nou eenmaal wat op je tellen moet passen, anders narigheid krijgt, ze het van je verwachten, maar omdat alles van mij is. heel het huis van Zijn Koninkrijk. En ik dat hij rond mag lopen en mag zien wat er allemaal van mij is. Dat is nieuw, Godzalig leven.

En daartoe ben ik gedoopt. Dat is het doel van mijn doop.

Amen